

Gminny Program Wspierania Rodziny

na lata 2023 – 2025

1. Wprowadzenie

§1.

1. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 447,1700, 2140) nałożyła na gminę obowiązek objęcia szczególną pomocą rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Ten obowiązek realizowany jest w oparciu o założenia 3 – letniego programu wspierania rodziny , zwanego dalej „ programem”.

2. Zapisy ww. ustawy wpisane są w bieżące zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie działającego w szczególności na podstawie:

- a) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
  - b) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ;
  - c) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ;
  - d) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ;
  - e) ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
  - f) ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
  - g) ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
  - h) ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem”;
- oraz innych ustaw i przepisów towarzyszących działalności instytucjonalnej pomocy społecznej;
- i) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariatu.

Rodzina stanowi podstawową komórkę społeczeństwa i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, które oddziałuje na jego osobowość przekazując mu swój system wartości, tradycje i obyczaje, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest dla dziecka najbardziej stabilnym punktem odniesienia oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb w sferze psychicznej jak również materialno-bytowej. Rodzina funkcjonalna , odpowiedzialna, wydolna wychowawczo jest źródłem poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości dla dziecka.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać wiele czynników, zjawisk patologicznych, które czynią ją dysfunkcyjną. Uzależnienia, przemoc, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, które mają charakter złożony, wymagający interdyscyplinarnych rozwiązań. Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt , gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadre, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w

rodzinie zastępczej , podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy jego powrót do domu rodzinnego.

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego , lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, służba zdrowia, szkoła, sąd , policja, PCPR,) Wspólne działania instytucji zajmujących się rodziną muszą zapobiegać jej społecznemu wykluczeniu. Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 opracowanego w oparciu o przepisy ustawy i dane wynikające z bieżącej działalności służb, zajmujących się tematyką pieczy zastępczej. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska lokalnego, bliższych i dalszych krewnych , a wreszcie aktywnością własną rodziny dotkniętej problemem dysfunkcyjnym, tak by możliwe było przywrócenie jej zdolności do prawidłowego wypełniania ról opiekuńczo-wychowawczych.

2. Diagnoza społeczna na terenie Gminy Ciechanów.

§ 2.

Gminny program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 jest kontynuacją 3 letniego programu , który był realizowany w latach 2020-2022. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie realizuje zadania własne gminy oraz zadania zlecone. Teren Gminy Ciechanów na dzień 31 grudnia 2022r. zamieszkiwało 7242 osoby. Poziom bezrobocia w powiecie ciechanowskim na koniec 2022r. utrzymywał się na poziomie 8,5%. Wskaźnik G, odnoszący się do dochodów podatkowych mieszkańców gmin na 2022r. dla Gminy Ciechanów wyniósł 2726,63 zł na 1 mieszkańca. Poniżej prezentowane są aktualne dane na temat form wsparcia z jakich korzystają rodziny z terenu Gminy Ciechanów dzięki obowiązującym przepisom wielu ustaw w obszarze pomocy społecznej , dedykowanych rodzinie.

W 2022r. rodziny korzystały m.in. ze wsparcia w formie:

- a) świadczeń rodzinnych – 323 rodziny tj. 7354 udzielonych świadczeń;
- b) świadczeń z funduszu alimentacyjnego- 21 rodzin tj. 266 udzielonych świadczeń;
- c) świadczeń wychowawczych – 895 rodziny tj. 7399 udzielonych świadczeń;
- d) Karty Dużej Rodziny- 73 rodzin tj. 84 wydane karty;
- e) Posiłek w szkole i w domu- 44 rodzin tj. 7047 udzielonych świadczeń;
- f) POPŻ 2014-2020/ Podprogram 2021 – 160 rodzin;
- g) zasiłek stały – 11 rodzin tj. 104 udzielone świadczenia;
- h) zasiłek okresowy – 14 rodzin tj. 83 udzielone świadczenia;
- i) zasiłek celowy w tym zasiłek specjalny celowy – 149 rodzin;
- j) praca socjalna – 67 rodzin;
- k) dodatek węglowy- 1505 rodzin tj. 1505 udzielonych świadczeń;
- l) dodatek „inne źródła” – 301 rodzin tj. 301 udzielonych świadczeń.

Wśród najczęstszych powodów przyznania rodzinie wsparcia występuje trudna sytuacja życiowa z powodu:

- ubóstwa – 13 rodzin;
- bezdomności – 4 rodziny;
- potrzeby ochrony macierzyństwa – 5 rodzin;

- potrzeba ochrony wielodzietności - 2 rodziny;
- bezrobocie – 58 rodzin;
- niepełnosprawność – 11 rodzin;
- długotrwała lub ciężka choroba – 44 rodziny;
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 3 rodziny;
- przemoc – 23 rodziny;
- alkoholizm – 16 rodzin.

Z analizy powyższych danych sprawozdawczych prowadzonych przez GOPS Ciechanów wynika, że niezbędna jest praca w zakresie wsparcia rodzin mieszkających na terenie Gminy Ciechanów na różnych płaszczyznach, mimo wskazania wyżej np. wskaźnika G. Potrzeby na wsparcie z pomocy społecznej, zasiłki z innych działów, wsparcie innymi dodatkami wśród mieszkańców jest wciąż duże. Rodziny borykają się z różnymi problemami. Na podstawie powyższych danych największe z nich to: bezrobocie, długotrwała i ciężka choroba, przemoc, alkoholizm czy ubóstwo. Niektóre zjawiska m.in. przemoc, bezrobocie, alkoholizm nasiliły się w rodzinach z powodu pandemii COVID-19, utraty zatrudnienia, wysokiej inflacji i kosztów utrzymania. Dlatego Gmina Ciechanów realizując obowiązek ustawowy stara się wspierać rodziny w jak największym wymiarze i pomaga rozwiązywać sytuacje kryzysowe.

Dane charakteryzujące gminę oraz ośrodek pomocy społecznej w odniesieniu do wsparcia rodziny i pieczy zastępczej

Lp.	Wyszczególnienie	Rok		
		2019	2020	2021
1	Liczba mieszkańców gminy ogółem	7099	7144	7172
2	Liczba mieszkańców gminy w wieku do lat 18	1516	1541	1533
3	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej (dane na koniec roku)	192	161	138
4	Liczba rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej (dane na koniec roku)	13	13	10
5	W tym ile rodzin z poz. 4 objęto wsparciem asystenta rodziny (dane na koniec roku)	13	13	10
6	Liczba rodzin, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, wg stanu na koniec roku	5	6	6
7	Liczba rodzin, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i zostały objęte pracą asystentów rodziny, wg stanu na koniec roku	0	1	1
8	Liczba dzieci z terenu gminy objętych pieczą zastępczą ogółem w ciągu roku, z tego:	6	12	12
	8.1 – pieczą zastępczą w formie rodzinnej	6	7	9
	8.2 – pieczą zastępczą w formie instytucjonalnej	0	5	3
9	Liczba dzieci przekazanych do pieczy zastępczej w ciągu roku	3	5	0
10	Liczba dzieci, które powróciły z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych w ciągu roku	0	0	0

11	Liczba dzieci pozostających w pieczy zastępczej na koniec roku	6	12	9
12	Formy pracy z rodziną wynikające z art. 10 ust. 3			
	12.1 – konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (liczba rodzin, którym udzielono konsultacji i porad specjalistycznych w roku)	10	9	8
	12.2 – terapia i mediacje (liczba rodzin, które uczestniczyły w terapiach i/lub mediacjach w roku)	5	6	1
	12.3 – usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych (liczba rodzin, które skorzystały z usług w roku)	1	0	0
	12.4 – pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego (liczba rodzin, które skorzystały z poradnictwa prawnego w roku)	2	1	2
	12.5 – organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej "grupami wsparcia" lub "grupami samopomocowymi" (liczba rodzin, które skorzystały z tych form pomocy w roku)	0	0	0
	Instytucje zapewniające wsparcie			
13	Art. 11 ust 4 – asystenci rodziny, wg stanu na koniec roku	1	1	1
	13.1 – Liczba asystentów rodziny	1	1	1
	13.2 – Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny	13	13	10
	13.3 – Liczba asystentów rodziny posiadających pod opieką więcej niż 15 rodzin	0	0	0
14	Art. 18 ust 1 – placówki wsparcia dziennego, wg stanu na koniec roku			
	14.1 – Liczba placówek wsparcia dziennego, z tego:	0	0	0
	14.1.1 – opiekuńcze	0	0	0
	14.1.2 – specjalistyczne	0	0	0
	14.1.3 – pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę	0	0	0
15	Liczba dzieci, które skorzystały z placówek wsparcia dziennego w poszczególnych latach, z tego w formie:	0	0	0
	15.1 – opiekuńczych	0	0	0
	15.2 – specjalistycznych	0	0	0
	15.3 – objętych pracą podwórkową realizowaną przez wychowawcę	0	0	0
16	Liczba dzieci skierowana do placówek wsparcia dziennego przez sąd w poszczególnych latach.	0	0	0
17	Art. 29 ust 1 rodziny wspierające, wg stanu na koniec roku	0	0	1
	17.1 – Liczba rodzin wspierających	0	0	1
	17.2 – Liczba rodzin w kryzysie wychowawczym objętych wsparciem rodzin wspierających	0	0	0
18	Wydatki gminy na działania związane ze wsparciem rodziny i pieczą zastępczą,	65856,51	86828,08	133253,57

W 2022r. tak jak w latach poprzednich GOPS Ciechanów zatrudniał asystenta rodziny, który współpracował z 12 rodzinami w miejscu zamieszkania, w których wychowywało się 21 dzieci. W stosunku do 2021r. 1 rodzina przybyła w asystenturze z uwagi na jej problemy wychowawczo-opiekuńcze. Asystent rodziny ma za zadanie pomóc zmienić stosunek osób zmarginalizowanych do własnej sprawczości, zwiększyć ich poczucie wpływu na swoje życie, nadrzędnym zaś celem jest podejmowanie działań na rzecz rodzin przeżywających trudności. Powyższe dane obrazują z jakich form wsparcia najchętniej korzystały rodziny współpracujące z asystentem: poradnictwo specjalistyczne, terapia indywidualna i rodzinna,

mediacje, porady prawne, psychiatra, psycholog. Asystent jest aktywnie wspierany przez pracowników socjalnych GOPS, wspólnie pracują w środowisku rodzin, w których istnieje zagrożenie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Powyższe działania wzmacniane są bliską współpracą instytucji działających na rzecz dziecka o rodziny. Asystent rodziny pracuje z liczbą rodzin określonych ustawą, nieprzekraczającą – 15. Działania asystenta, w każdej indywidualnej sprawie, odbywają się za zgodą i aktywnym udziałem rodziny z uwzględnieniem zasobów własnych. W sytuacjach, gdy rodzice nie są w stanie lub nie chcą sprawować opieki nad własnym dzieckiem, w pierwszej kolejności dziecko umieszcza się w rodzinnej pieczy zastępczej (często jest to rodzina spokrewniona). Umieszczenie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej następuje dopiero po wykorzystaniu wszystkich możliwych rodzinnych form opieki. Gmina Ciechanów współfinansuje pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Jak widać z powyższych zestawień koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych i instytucjonalnej pieczy zastępczej lawinowo rosną. W 2022r. ze środków budżetu gminy zostały pokryte koszty pobytu 6 dzieci pozostających w pieczy zastępczej w wysokości zł. W stosunku do 2021r. jest to prawie 50% skok wydatków na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej. Należy zaznaczyć, że gmina Ciechanów nie ogranicza środków finansowych na realizację zadań wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Pracownicy GOPS Ciechanów wraz z przedstawicielami instytucji wykonujących zadania na rzecz rodziny tworzą Zespół Interdyscyplinarny działający przy Urzędzie Gminy Ciechanów. Podejmują działania na rzecz rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy w zakresie prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty”. Obserwuje się tendencję rosnącą w zakresie procedury „NK”, w 2021r. aktywnych było 14 „NK”, zaś w 2022r. aż 23 „NK”. W przypadku braku możliwości skutecznej pomocy i interwencji w zakresie problemu przemocy w rodzinie składane są wnioski do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny lub zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa. Z analiz prowadzonych przez pracowników GOPS i KPP w Ciechanowie problem przemocy i agresji wśród członków rodzin wzrósł w czasie trwającej pandemii COVID-19, z powodu utraty pracy i środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb rodziny, trudności w dostępie do leczenia, narastającej inflacji i dużych kosztów utrzymania codziennego. Z perspektywy GOPS Ciechanów konieczne jest utrzymanie zatrudnienia asystenta rodziny, który będzie wspierał rodzinę znajdującą się w kryzysie oraz chronił dzieci przed umieszczeniem ich w pieczy zastępczej.

3. Cel główny programu:

§ 3.

1. Głównym celem programu jest zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i rodzinie oraz pomoc w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a także zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej tj. odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej.

2. Zgodnie z przyjętym rządowym programem „Za życiem” gminny program wspierania rodziny obejmie systemem wsparcia rodziny, w których urodzą się dzieci z niepełnosprawnością lub ciężką chorobą.

4. Cele szczegółowe programu:

§ 4.

1. Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

2. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dziecka.

3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

4. Wzmocnienie i wyzwolenie zasobów tkwiących w rodzinie.

5. Zadania:

§ 5.

1. Diagnozowanie środowisk rodzinnych w tym rozpoznawanie – analiza sytuacji rodziny i jej otoczenia oraz przyczyn kryzysu podstawowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny:

- a) objęcie dożywianiem wszystkich wymagających tego dzieci, uczniów szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych w formie gorącego posiłku,
- b) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci i rodzin poprzez kontakt i współpracę z podmiotami świadczącymi usługi medyczne,
- c) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej, między innymi poprzez przyznawanie zasiłków i pomocy w naturze, kwalifikowanie do POPŻ 2014-2020 i dalszych programów pomocy żywnościowej,
- d) systematyczna praca socjalna z rodzinami dotkniętymi dysfunkcjami poprzez tworzenie indywidualnych programów naprawczych (kontrakty socjalne) dla rodzin,
- e) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w celu aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych.

3. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących, w szczególności poprzez:

- a) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, pedagogów szkolnych, przedstawicieli innych zawodów, specjalistów kontaktujących się z rodziną,
- b) kontynuowanie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i prawnego na rzecz rodzin zagrożonych kryzysem we współpracy ze strukturami powiatowymi m. in z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- c) podejmowanie działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców poprzez organizowanie i finansowanie ze środków gminy spotkań, warsztatów ze specjalistami i terapeutami,
- d) wspieranie ustawicznego doskonalenia umiejętności zawodowych pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny poprzez udział w zróżnicowanych formach szkolenia,
- e) zapobieganie uzależnieniom od środków psychoaktywnych, w szczególności poprzez: profilaktykę, edukację oraz wczesną interwencję w rodzinach zagrożonych uzależnieniami,
- f) zatrudnienie asystenta rodziny w celu aktywnego wspierania rodziny wychowującej dzieci poprzez: zapobieganie sytuacjom oddzielania dzieci od rodziny, pomoc w odzyskaniu dzieci przez rodzinę, pomoc w przywracaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i najważniejszych ról w rodzinie, współpraca z instytucjami sprawującymi pieczę nad rodziną.

4. Wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin biologicznych, w szczególności:

- a) bieżąca współpraca z podmiotami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży, zatem praca realizowana poprzez powoływanie roboczych grup interdyscyplinarnych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Urzędzie Gminy Ciechanów, w skład których wchodzi: pracownicy socjalni, pedagodzy szkolni, funkcjonariusze policji, kuratorzy sądowi, przedstawiciele samorządu gminnego, radca prawny i inni specjaliści,
- b) dobór działań naprawczych na rzecz dziecka i rodziny,
- c) interwencja kryzysowa w rodzinie.

5. Pomoc w formie aktywności rodzin wspierających :

- a) pomoc w opiece i wychowaniu dziecka,
- b) pomoc w nauce,
- c) wypracowanie nawyków wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny,

- d) rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,
- e) kształtowanie i wypełnianie podstawowych ról społecznych,
- f) prowadzenie gospodarstwa domowego w tym, oczywistych spraw dla rodziny jak: nauka gotowania , sprzątania, utrzymania higieny osobistej czy racjonalnego prowadzenia budżetu domowego.

6. Poradnictwo specjalistyczne:

- a) praca z rodziną może być prowadzona w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego tj.: pedagogicznego, psychologicznego, prawnego, rodzinnego, terapii systemowej rodzin, treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji rodzinnych.
- b) poradnictwem specjalistycznym jest praca asystenta rodziny, prowadzona w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę, której celem jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, umożliwiającej prawidłowe pełnienie funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
- c) pracę asystenta z rodziną należy prowadzić do momentu uzyskania przez rodzinę założonych celów, przede wszystkim przywrócenia właściwych funkcji opiekuńczo – wychowawczych wewnątrz rodziny jak i w najbliższym jej otoczeniu.

7. Profilaktyka:

- a) udział w ogólnopolskich kampaniach, których celem jest wzmocnienie podstawowych funkcji komórki społecznej, jaką jest rodzina,
- b) udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu ochronę poziomu życia rodzin , wyrównywanie szans oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,

8. Koordynowanie działań asystenta rodziny na rzecz kobiet w ciąży i rodzin na podstawie ustawy „ Za życiem”:

- a) opracowywanie wspólnie z rodzinami katalogu możliwego do uzyskania wsparcia: psychologicznego, prawnego, rehabilitacyjno-leczniczego, finansowego i rzeczowego,
- b) załatwianie w imieniu rodzin na podstawie pisemnego upoważnienia spraw w różnych instytucjach,
- c) pomoc w zapewnieniu opieki wytchnieniowej dla opiekuna osoby niepełnosprawnej.

6. Adresaci programu:

§ 6.

1. Rodziny wychowujące dzieci na terenie Gminy Wiejskiej Ciechanów, dotknięte zjawiskiem przemocy, problemem uzależnień , zagrożone ubóstwem, wykluczeniem społecznym, długotrwałą chorobą, bezrobociem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
2. Dzieci wymagające ochrony praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej , w szczególności dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo.
3. Dysfunkcyjne rodziny, których problemy spowodowane są w głównej mierze niezaradnością życiową, złą sytuacją materialną, alkoholizmem przyczyniające się do powstania znacznych deficytów rozwojowych dzieci , gdyż niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb codziennych dziecka, prowadzi m.in. do niepowodzeń w szkole, izolacji społecznej, wchodzenie w konflikt z prawem.
4. Rodziny, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.
5. Rodziny, w których urodzą się dzieci z niepełnosprawnością lub ciężką chorobą.

7. Realizatorzy Programu:

§ 7.

Program będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z następującymi instytucjami: placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Ciechanowie , Komendą Powiatową Policji, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rodzinnym i Nieletnich , kuratorami sądowymi, parafiami rzymsko-katolickim, PCK i innymi podmiotami w zależności od potrzeb.

8. Harmonogram realizacji programu:

§ 8.

Koordynowanie i organizowanie działań w ramach programu, inicjowanie nowych rozwiązań, należy do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Program ustanowiony na lata 2023 – 2025 będzie realizowany na terenie Gminy . Na bieżąco będzie prowadzona diagnoza społeczna w środowiskach zagrożonych sytuacjami kryzysowymi, w celu dostosowania działań do potrzeb rozwojowych rodzin dysfunkcyjnych. Odrębnymi, szczególnymi działaniami będą objęte rodziny uprawnione do pomocy z programu „ Za życiem”. W terminie do 31 marca każdego roku przedstawiane będzie Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

9. Efekty programu:

§ 9.

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny dziecka,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej naturalnych funkcji.

10. Ewaluacja programu:

§ 10.

Program ma charakter otwarty, co oznacza, że w ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby do wprowadzenia zmian i korekt w działaniach na rzecz rodzin objętych wsparciem.

Wskaźniki realizacji programu :

- a) liczba i formy udzielonej pomocy,
- b) liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego,
- c) liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia,
- d) liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny,
- e) liczba rodzin korzystających ze wsparcia rodzin wspierających,
- f) liczba dzieci korzystających z programu „ Posiłek w szkole i w domu”,
- g) liczba dzieci biorących udział w koloniach z programem profilaktycznym,
- h) liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętych pracą socjalną,

11. Finansowanie programu :

§ 11.

- a) środki własne gminy,
- b) dotacja z budżetu państwa,
- c) środki pozabudżetowe.

12. Podsumowanie:

§ 11.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele, w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia .